

[Gunnar Fog-Petersen.]

dende, er til Stede den Dag i Dag. Der peges nu paa andre Udveje. F. Eks. siger det ærede Medlem, som talte paa Venstres Vegne i Gaar, at han vil gaa med til en Lov mod Dumping, altsaa en Lov, der beskytter danske Erhverv mod Konkurrence udefra, han vil gaa med til en Lov, der hindrer Kapitalflugt, og han vil gaa med til en Lov, der flytter Købene derhen, hvor de skal placeres. Ja, hvad er egentlig Forskellen? Og det samme gælder de andre Ordninger, der er foreslaaet: Hovedformaalet med Valutacentralen vil man ikke underkende. Man er nødt til at indrømme, at Valutacentralen er nødvendig, thi det er den Dag i Dag nødvendigt, at Danmark foretager sine Indkøb paa bestemte Steder og saa vidt muligt under bestemte Forhold for at kunne opretholde den størst mulige Del af vor Landbrugseksport.

Nu hører jeg ikke til dem, som tror, ønsker eller haaber, at dette System skal fortsættes i al Evighed, og at vi skal indrette os paa, at vor Økonomi, Produktion og Afsætning i en uoverskuelig Fremtid kommer til at hvile paa en saadan Valutacentral. Det Spand af Aar, hvori den har været brugt, er jo da ogsaa, naar henses til de store Begivenheder i Handelssamkvemet mellem Landene, vi har oplevet, forholdsvis kort. Det viser sig tillige gennem det Forslag, der her foreligger, at der hos Regeringen er en Tendens til at gøre Ordningen saa lempelig som muligt. Ingen vil kunne paastaa, at dette Forslag i sine Paragraffer eller sin Begrundelse er et „Vi alene vide-Forslag“. Tendensen i Forslaget er en Erkendelse af, at det er Nødvendigheden, der er over os, men tillige en Erkendelse af, at en saadan Ordning stadig trænger til at forbedres, og der gives Udtryk for Vilje til, hvor det er foreneligt med Lovforslagets Hovedformaal, at drage Erhvervenes Repræsentanter som kyndige Raadgivere med ind i Administrationen. Selv om dette ikke altid kan ske paa den Maade, som enkelte inden for forskellige Erhvervsorganisationer kunde ønske, tror jeg ogsaa, at man, hvis man vil være ærlig, maa indrømme, at Tendensen er der. Naar det i Begrundelsen for Lovforslaget siges, at Følingen mellem Administrationen og Erhvervene søges opretholdt og udviklet, at det i Henhold til Valutaloven af 18. December 1935 tilvebragte udvidede Samarbejde mellem Administrationen og Erhvervene har været af betydelig praktisk Nytte, og at det derfor vil være ønskeligt efterhaanden at gøre Samarbejdet endnu mere omfattende, er det

Udtryk for en Tendens, som ikke bør underkendes med saa skarpe Ord, som det ærede 10de Medlem for 2den Kreds (Lange) benyttede.

Men selv om jeg altsaa hverken har Ønske eller Haab om eller Tro til, at det skal blive et varigt System, kan det ikke nytte at lukke Øjnene for, at Forholdene stadig er saadan, at vi med vor store ensidige Eksport ikke kan undvære et Apparat som dette. Og naar det saa tillige siges, at der ogsaa er et Beskæftigelsesmoment i Sagen, maa jeg i høj Grad billige dette, thi Arbejdsløsheden er her i Danmark og overalt i den os omgivende Verden saa stor, at alle mulige Midler maa tages i Brug for at bekæmpe den, uden Hensyn til, hvordan de stemmer med Opfattelser, man tidligere har haft af, hvordan Beskæftigelsesspørgsmaal bør løses. Arbejdsløsheden er meget stor, uhyggelig stor, men den er slet ikke, naar man sammenligner den med Arbejdsløshedstallet for vore Nabolande og andre Lande i Europa, hvis Forhold overhovedet kan sammenlignes med vore, af en saadan Art, at man deri kan finde nogen som helst Begrundelse for at sige, at det System, vi har, skulde være fremmede for Arbejdsløsheden. Men den er stor nok til, at den bør bekæmpes paa alle mulige Omraader. Naar Hensigten med Valutacentralen i første Række er at skaffe vor Eksport, og da navnlig vor Landbrugseksport, afsat i det størst mulige Omfang og dernæst fortrinsvis at bruge den begrænsede Valutamængde, som staar til vor Raadighed, til at købe Raavarer til danske Virksomheder, hvad enten det nu er Industri eller Landbrug, fordi der, ved at man foretrækker Raavarer fremfor Færdigvarer, skabes Beskæftigelse til mange Mennesker inden for vort Lands Omraade, tror jeg derfor, at det ikke alene er forsvarligt, men at det er ethvert Styres Pligt at gennemføre Loven just paa den Maade.

Eksporten er, som nævnt, blevet begrænset udefra, men er den ogsaa fra vor egen Side blevet begrænset inden for vort eget Omraade saa stærkt, som det var nyttigt at gøre det? Derom mener jeg, at det vil være berettiget at rejse Tvivl, thi vel maa vi ønske den størst mulige Eksport af Landbrugsvarer, men man bør føje til: til lønnende Priser. Den største Eksport til Priser, som det kan betale sig for os, som Forholdene er her i Danmark, at eksportere til! At opretholde en Eksport af Landbrugsvarer paa Indførsel af Raavarer udefra, vel vidende, at Produktionen giver Tab, med det Formaal for Øje, som jeg forleden